

Justis- og beredskapsdepartementet

Vår dato: 03.06.2026

Vår referanse: OMB

Høringsvar NHO Reiseliv - Forslag til forskrift om besøksbidrag for Longyearbyen

NHO Reiseliv viser til Justis- og beredskapsdepartementet høring av forslag til ny forskrift om besøksbidrag for Longyearbyen og takker for muligheten til å komme med høringssvar.

NHO Reiseliv er den største arbeidsgiver- og næringsorganisasjonen for reiselivet i Norge med nærmere 3800 medlemsbedrifter, og har medlemmer innen overnatting, servering, camping, opplevelser, bilutleie, destinasjonsselskaper med mer.

Våre hovedsynspunkt som gjelder forslaget er

- NHO Reiseliv støtter forslaget om et fast besøksbidrag per person per natt. Dette vurderes som mest forutsigbart, rettferdig og administrativt enkelt (pkt. 2).
- NHO Reiseliv foreslår at besøksbidraget innkreves fra 1 år etter at forskriften er vedtatt
- NHO Reiseliv viser ellers til høringssvaret til Visit Svalbard og støtter de momenter som de tar opp.

Om besøksbidrag ved overnatting som fast beløp

NHO Reiseliv støtter forslaget om et fast besøksbidrag per person per natt, jf. forskriftens § 3 alternativ 1.

Et fast beløp er:

- enklere å kommunisere til gjestene
- mer forutsigbart for både virksomheter og besøkende
- administrativt enklere å håndtere lokalt
- bedre egnet til å fordele kostnaden likt per gjest, i tråd med faktisk bruk av infrastruktur og fellesgoder

Dette samsvarer også med tydelige tilbakemeldinger fra reiselivsnæringen i Longyearbyen. Vi ønsker også å berømme Justisdepartementet som viser evne til å lytte til reiselivsnæringen her. Det er et sterkt ønske fra en samlet norsk reiselivsnæring at besøksbidraget på fastlandet også gjøres til et fast beløp og ikke prosentsats. Denne våren blir det behandlet et forslag på Stortinget om fast beløp på fastlandet. Samtlige høringssvar har vært positive.

Det er bred enighet om at fast beløp er bedre. Følgende formulering fra LO, Fellesforbundet, Virke Reiseliv, Hanen, Norsk Reiseliv og NHO Reiseliv (alle med medlemmer av regjeringens reiselivsutvalg RLU) om behovet for å endre til fast beløp ble sendt NFD høsten 2025:

Samtlige medlemmer av RLU her har ilet høringsprosessen og i møter etterpå lagt vekt på at overnattingsavgiften med fordel burde vært satt som et fast beløp og ikke en prosentsats. Medlemmene av RLU mener derfor at regjeringen må revurdere å sette avgiften til et fast beløp i stedet for en prosentsats, og at det vil være naturlig å ta en ekstra runde på dette i forbindelse med høringen av den varslede cruiseavgiften

Innovasjon Norge, som er den sentrale virkemiddelaktøren for reiselivsnæringen, skrev følgende i sitt høringssvar til høringen om overnattingsavgift i april 2026:

Innledningsvis vil vi vise til vårt høringssvar av 17.12.2024 i forbindelse med Lov om besøksbidrag og spesielt understreke at én felles, nominell sats for hele fastlands-Norge vil være enklere å håndtere for overnattingsbedriftene, de besøkende, plattformsselskapene og internasjonale turoperatører. Som Justis- og beredskapsdepartementet påpeker i forslag til forskrift om besøksbidrag for Longyearbyen vil bruken av fellesgoder vil trolig være lik, uansett kundens valg av overnattingsform. En prosentsatsbasert overnattingsavgift vil øke de administrative kostnadene for næringslivet og bryter med «bruker-betaler»-prinsippet. Det vil også øke kompleksiteten for internasjonale turoperatører og de administrative kostnadene for norske reiselivsbedrifter.

At avgiftens innkreves som et fast beløp slik Justisdepartementet foreslår, er derfor NHO Reiselivs sterke anbefaling.

Når det gjelder avgiftens størrelse både på land og på cruise, så er det for NHO Reiselivs del viktig at denne ikke settes for høyt og dermed virker avskrekkende på gjester og lengre besøk. Vi forventer at Justisdepartementet tar hensyn til dette ved endelig utforming, og også ser hen til de innspill som kommer fra reiselivsaktørene på dette.

3. Tidspunkt for innkreving

NHO Reiseliv viser her til følgende fra Visit Svalbard:

I Longyearbyen bestilles overnatting ofte 6 måneder i forkant, noen ganger helt opptil 1–2 år før oppholdet. Det vil si at det allerede nå er gjort bestillinger etter foreslått ikrafttredelsestidspunkt 01.01.2027, men hvor bidraget da ikke vil være mulig å etterkreve fra gjesten.

Vi foreslår derfor at det må være et minimum av 1 år fra forskriften vedtas til den iverksettes, slik at gjestene belastes bidraget – ikke virksomhetene.

Konkret foreslår vi følgelig at ikrafttredelse settes til tidligst ett år etter vedtak av forskriften. Overnattingsstedene ønsker primært at besøksbidraget kreves inn automatisk gjennom eksisterende bookingsystemer, ikke ved innsjekk. Målet er å redusere manuelle rutiner mest mulig. Det er viktig både for effektiv drift og for å begrense risikoen for feil i innkreving og rapportering. I praksis betyr dette at besøksbidraget legges til på bookinger via egne plattformer, og som et tillegg i prisen ved bookinger via OTA-er (Online Travel Agencies). Visit Svalbard vil også peke på at selv om avgiftsplikten etter forslaget fortsatt ligger hos den som tilbyr overnatting, kan

besøksbidraget i praksis legges direkte inn i prisen på de største formidlingsplattformene.

Mer om karenstid

I sin plan for Norge skriver regjeringen at den “vil legge til rette for at næringslivet har stabile og forutsigbare rammevilkår”. Å ha en karenstid leverer på dette.

For det første burde det være i myndighetenes interesse at avgiftsinnkrevningen skjer på en seriøs og skikkelig måte. En karenstid med god anledning til tilpasning av regnskapssystemer og tid til å sørge for at informasjon om lovendringer kommer til berørte parter, er i alles interesse. Med dette er alle parter, både næringslivet og myndighetene, tryggere på at innkrevningen blir gjort riktig. Vi minner også om at det er stor spredning av størrelse og økonomisk ressurser i reiselivet. Små bedrifter og overnattingssteder ligger side om side med kjedetilknyttede hotell med et administrativt apparat i ryggen, men begge vil få krav om å betale overnattingsavgift. Ved å ilegge en karenstid, øker man sannsynligheten for at alt er i orden med systemer og oversikt fra dag 1 hos alle parter.

Innføringen av en ny avgift vil også, uansett om dette er varslet i kontrakter eller ikke, medføre at kundene blir misfornøyde, skuffet eller i verste fall må avlyse hele bestillingen. En konferanse for 100 klimaforskere bestilt et år i forveien vil dermed øke i pris med 60 kroner natten per person, noe det kanskje ikke er rom for i budsjettene. Tilsvarende med et bryllup som vil øke i pris. En karenstid sørger for at det blir god tid til å informere om dette.

En endring i avgiftssystemet, og særlig en helt ny type avgift som dette er, vil dermed føre til misnøye og krangel og store administrative kostnader i svært mange kunderelasjoner. En karenstid vil dra ned risikoen for slikt og gir hotellene mer tid til å områ seg og gjør også at de ansatte får mindre krevende situasjoner å forholde seg til.

En karenstid på et år slik Visit Svalbard foreslår er en akseptabel ventetid for at næringslivet på Svalbard skal få tid til å snu seg rundt.

Kumulative effekter

Det er en utfordring med forskriftsforslaget ved at man risikerer at samme gjest blir belastet flere ganger i løpet av ett og samme opphold. Dette kan komme av at en gjest kombinerer flere tilbud fra samme konsern, eller bare ved å kombinere cruise og hotellopphold.

NHO Reiseliv anbefaler derfor at departementet vurderer mekanismer som begrenser kumulative avgifter for samme person innenfor ett sammenhengende opphold i Longyearbyen. Dette kan eksempelvis gjøres gjennom et øvre tak på samlet besøksbidrag per opphold eller gjennom fradragsordninger mellom ulike besøkskategorier.

Med vennlig hilsen

NHO Reiseliv

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Kristin Krohn Devold'.

Kristin Krohn Devold

Adm.dir. NHO Reiseliv

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ole Michael Bjørndal'.

Ole Michael Bjørndal

Fagdirektør næringspolitikk